

הַרְבַּ שְׁלוֹם יְהוּדָה גְּרָאס אַבְדִּיק"ק עֵטְרַת יְשׁוּעָה הָאֱלֵמִין בֵּית שְׁמֵשׁ

ב"ה, עָרַב שֶׁבֶת קוֹדֶשׁ לְסֹדֵר "לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת הַשֵּׁם בְּפִיךָ" "לְמַעַן"
גִּימְטְרִיָּה "קֶץ" חֲדָשׁ שֶׁבֶט שְׁנַת "תש"ע" ל"פ.ק. - "סֶפֶר אֹר הַזְהָר"
בְּגִימְטְרִיָּה תש"ע חוֹשֶׁבֶן דְּדִין כְּחוֹשֶׁבֶן דְּדִין.

הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם וְכָל טוֹב סְלָה, אֶל כְּבוֹד אֲדַמּוּרִי"ם, רֵאשִׁי הַיְשִׁיבוֹת,
מְרַבִּיצֵי הַתּוֹרָה, וְרַבָּנִים, מַגִּידֵי הַשְּׁעוּרִים בְּדֶף הַיּוֹמִי וּבְשִׁלְחֹן עֶרוֹךְ יוֹמִי, וְדִי
בְּכָל אֶתֶר וְאֶתֶר, וְכָל הָעוֹסְקִים בְּמִלְאַכְתּוֹ הַקֹּדֶשׁ שְׁלִיט"א.

בְּאֵנוּ לְהַצִּיעַ לַפְּנִיכֶם הַצָּעָה נִפְלְאָה לְזִכּוֹת אֶת הַרְבִּים בְּלַמּוּד תּוֹרַת
הַרְשֵׁב"י זי"ע וּלְקַרֵב הַגְּאוּלָּה, כְּמוֹבֵא בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים הַחוּבָה הַקְּדוּשָׁה
הַמְטִילַת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְלַמֵּד הַזְהָר הַקְּדוּשׁ.

לְכֵן הָיוֹת שֶׁהַצְּבוּר מִתְאַסֵּף בְּזִכּוֹתְכֶם לְקַבֵּעַ עֵתִים לַתּוֹרָה בְּתוֹרַת הַנִּגְלָה,
יֵשׁ בְּיַדְכֶם לְזִכּוֹתֵם בְּתוֹרַת הַנִּסְתָּר וְהָיוּ לְאַחַדִּים, דְּהֵינּוּ לְהַתְּחִיל אֶת הַשְּׁעוּר
אוֹ לְסַיֵּם אֶת הַשְּׁעוּר בְּלַמּוּד סֶפֶר הַזְהָר הַקְּדוּשׁ עַל פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ מִשְׁפָּךְ חֲמֵשׁ
דְּקוֹת כְּמִבְּאֵר בְּסֶפֶר סוּר מְרַע וְעֵשָׂה טוֹב (דף ט"ז:) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: תִּדְבֵּק נִפְשְׁךָ
בְּסִפְרֵי יְרֵאִים שֶׁתִּרְאֶה בְּכָל עֵת חַיּוּבְךָ לְבוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים, וּבְפִרְט בְּסֶפֶר הַזְהָר
שֶׁהוּא עֶקֶר כָּל סִפְרֵי מוֹסֵר, וְהוּא יִלְהֵב לְבָבְךָ בְּשִׁלְהֶבֶת אֵשׁ לְעַבּוּדָה הַתְּמִימָה,
סֶפֶר הַזְהָר הוּא הַמִּפְתָּח וְהוּא הַסּוּגָר. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

וּבְסֶפֶר זִכְרֵיהֶם לְחַיִּים לְהַגְּאוֹן רַבֵּי חַיִּים פֶּאֱלֵאגִ'י זצ"ל (חֶלֶק א' דף לג עמוד ג'),
"מוֹסֵר הַשֵּׁם שְׁיֵשׁ בַּזְהָר הַקְּדוּשׁ מוֹסֵר הַשֶּׁכֶל יִתֵּר עַל כָּל בְּעַלֵּי סִפְרֵי מוֹסֵר,
וְכָל תִּבְיָה וְתִבְיָה נֹקֵב וַיּוֹרֵד בְּתוֹנוּנֵי דְלִבָּא", עַד כָּאן.

וּבִקְל אֶפְשֵׁר לְלַמֵּד הַזְהָר "חֶק לְיִשְׂרָאֵל", שֶׁתִּקְוֶה הָאֲרִיז"ל, מִיַּדֵּי יוֹם
בְּיוֹמוֹ וְעַל יְדֵי זֶה לְהַטְעִים אֶת נֶפֶשׁ צוּף דְּבָרֵי הַרְשֵׁב"י זי"ע לְצַבּוֹר הַלּוֹמְדִים,

כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַחֵיד"א זצ"ל, שְׂאִין עוֹד לְמוֹד בְּעוֹלָם הַמִּזְכָּךְ הַנְּשָׁמָה כְּמוֹ לְמוֹד הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ.

וְהַלּוֹמֵד הַזֶּהר, אֶפְלוּ אֵינוֹ יוֹדֵעַ וְאֵינוֹ מֵבִין מַה שְׂמוּצִיא מִפִּיו, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵתַקֵּן דְּבָרָיו. וְכֵן אָמְרוּ קַמְאֵי וְסִמְכוּהוּ אֶקְרָא וְדָגְלוּ עָלַי אַהֲבָה, אֵל תִּקְרִי וְדָגְלוּ אֵלָא וְדִלּוּגוּ. וְעַיִן בְּהֶרֶב חֵיד"א בְּקוֹנְטְרַס טוֹב עַיִן בְּשֵׁם ה"א ז"א וכו'.

וְכַתֵּב הַרַמ"ק בְּסִפְרֵי אֹר הַנְּעָרָב כִּי בַעַת לְמוֹד סִתְרֵי תוֹרָה מֵתַעוֹרֵר בְּנִפְשׁ רַגְשׁ נִפְלֵא לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ כִּי עֲזָה כְּמוֹת אַהֲבָה, וּמוּבָא בְּרַעֲיָא מְהִימְנָא בְּזֶהר פְּרִשְׁתִּי נְשֵׂא, (דף קכ"ד): וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהִירוּ כִּזְהַר הַרְקִיעַ בְּהַאי חֲבוּרָא דִּילָךְ דְּאִיהוּ סִפְרֵי הַזֶּהר, מִן זִוְהָרָא דְאִימָא עֲלָאָה תְּשׁוּבָה. בְּאֵלִין לֹא צְרִיךְ נְסִיוֹן, וּבְגִין דְּעִתִּידִין יִשְׂרָאֵל "לְמִטְעָם" מְאִילְנָא דְחַיִּי, דְּאִיהוּ הַאי סִפְרֵי הַזֶּהר, יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי, וְיִתְקַיֵּים בְּהוֹן, (דְּבָרִים לב) ה' בְּדָד יִנְחֲנוּ וְאִין עֲמוּ אֵל נִכְר. [תְּרַגּוּם לְלִשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ]: מְשׁוּם שְׁעִתִּידִים יִשְׂרָאֵל לְטַעַם מְאִילִן הַחַיִּים שֶׁהוּא סִפְרֵי הַזֶּהר הַזֶּה, עַל יְדוֹ יִצְאוּ מִן הַגְּלוּת בְּרַחֲמֵים.

וּבַמְקַדְשׁ מְלָךְ (לְרַעֲיָא מְהִימְנָא כְּאוּ) דְּיוֹק לִישְׁנֵיהּ דְּקַאֲמֵר לְמִטְעָם, לוֹמֵר שְׁעִתִּיד לְהִתְגַּלּוֹת פְּרוּשׁ מְאִמְרֵי הַזֶּהר בְּטוֹב טוֹב הֵשֵׁם, וְאִזּוּ יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלוּתָא כְּשִׁיטְעָמוּ פְּרוּשֵׁי אֲמַרְיוּ כִּי נַעֲמוּ, כְּמוֹ בְּזַמְנָנוּ זֶה שֶׁהוּא אַחֲרִית הַיָּמִים וְזַמֵּן הַגְּאֲלָה. וְעַל פִּי זֶה אֶפְשֵׁר לְהִבִּין מַה שֶׁכָּתַב הַחֵיד"א זצ"ל, וְעוֹד, כִּי אֲמִירַת הַזֶּהר לְבַד בְּלִי לְהִבִּין מוֹעִיל מְאֹד, כְּמוֹ שְׁדִיק הַמְקַדְשׁ מְלָךְ "לְמִטְעָם" שֶׁזֶה מוֹרָה עַל אֲמִירָה לְבַד שְׂאֵם טוֹעֲמִים רַק אֵת הַזֶּהר יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי.

וּבַתְּקוּנִים סוּף תְּקוּן ו', מְהַאי חֲבוּרָא דִּילָךְ, כִּד יִתְגַּלִּי לְתַתָּא בְּדָרָא בְּתַרְגָּה בְּסוּף יוֹמִיא, וּבְגִינֵיהּ (וְיִקְרָא כה, י) וְקִרְאֲתֵם דְּרוּר בְּאַרְץ וְגוֹמֵר. וּבַתְּקוּן ל' בְּסִפְרֵי פְּסָא מְלָךְ, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: "כְּמָה גְּדוֹל חַיּוּב עַל תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים לְלַמֵּד קַבְּלָה, וְעַנְשֵׁם כְּמָה גְּדוֹל אִם אֵינֶם לוֹמְדִים קַבְּלָה, וְגוֹרֵם אַרְךָ גְּלוּתָא, כִּי הֵם מְעַכְּבִים הַגְּאֲלָה רַחֲמָנָא לִיצְלוֹן, כִּי יַעֲשֶׂה בְּשַׁעָה אַחַת בְּלַמּוּד הַקַּבְּלָה מַה שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה בְּלַמּוּד חֲדָשׁ יָמִים בְּכַשְׁטֵי הַתּוֹרָה, כִּי גְּדוֹל כְּחָה לְקַרֵּב הַגְּאֲלָה".

ובתקון מ"ב שם בפסא מלך, "כי למוד הזהר הקדוש בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללמד ולהבין אפלו פרוש מאמר אחד, יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה, ומבטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא דמלכא, ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקייעא. ואין נחת רוח להשם כעסק בנשמת התורה שהיא החכמה האמתית המקבלת כי ממנה יודע רצונו יתברך בעבודתו ומצוותיו..." עד כאן.

וכתוב באבן שלמה (פרק ח' אות כ"ו להגר"א ז"ל) פנימיות התורה הם חיים לפנימיות הגוף שהוא הנפש והחיצוניות לחיצוניות הגוף, והעוסקים ברמז וסוד אין יצר הרע יכול להתגרות בהם. וכתב עוד שם (בפרק י"א אות ג') דהגאולה לא תהיה, רק על ידי למוד התורה, ועקר הגאולה בלמוד הקבלה.

וכתב בספר יסוד ושורש העבודה (שער ו' פרק ג') וזה לשונו: אין אדם יכול לבוא אל קצת השגת גדלתו ורוממותו יתברך שמו מכל למודנו, כמו מלמוד חכמת הקבלה, וביחוד מלמוד ספר זהר הקדוש והתקונים, חכמת אדם תאיר פניו וכו'.

והרב החסיד בעל חובת הלבבות כתב בשער אהבת השם (פרק ו' וזה לשונו): וראוי לך, אחי, לדעת כי זכות המאמין אפלו אם יהיה מגיע אל התכלית הרחוקה בתקון נפשו לאלהים יתברך, ואלו היה קרוב למלאכים במדותיהם הטובות ומנהגייהם המשבחים והשתדלותם בעבודת הבורא ואהבתם הזכה בו אינם פזיזות מי שמורה בני אדם אל הדרך הטובה ומישרם אל עבודת הבורא, שזכייתיו נכפלות בעבור זכייתם בכל הימים ובכל הזמנים וכו'. עד כאן דברי קדשו.

וכאור לעינים באורו של השל"ה הקדוש, שכתב על כך: "הנה מבאר מכאן שחבור הזהר היה עתיד להיות גנוז וכו' עד שיבוא הדור האחרון בסוף הימים, שאז יתגלה לתחתונים. ובזכות העוסקים יבוא משיח, כי אז תמלא הארץ דעה בסבתו אשר זה תהיה סבה קרובה לביאתו, וזה שאמר ובגינה "ושבתם איש אל אחזתו" וכו', כדי שבזכות זה יגאלו

ישראל, כשם שלא נגאלו ישראל ממצרים עד שהצרך הקדוש ברוך הוא לקדשם בדם הפסח ובדם המילה, כן הגאלה העתידה לא יהיה הגאלה עד שיזכו לתוספת הקדשה הזו, והוא רצון האל יתברך, ואשרי הזוכה בה" (עשרה מאמרות מאמר ראשון, שני לוחות הברית).

כמו כן, בנוסף למעלה הנפלאה של קרוב הגאלה ברחמים, מסגלים הלמוד והקריאה בספר הזהר הקדוש לבטל כל גזרות קשות ולהיות כחומה בצורה מפני כל צרה רחמנא ליצלן.

וכידוע רבנו הקדוש הרמח"ל, רבנו משה חיים לוצאטו זכר צדיק וקדוש לברכה זכותו יגן עלינו אמן, בעל ה"מסלת ישראל" ועוד, תקן בשיבתו סדר למוד מיוחד של גירסא בספר הזהר הקדוש במשמרות ללא הפסק כלל מעת לעת, וקבע דבר זה כתקנה הראשונה בשיבתו, וכותב על מעלת הדבר באגרת לחכמי ישראל בזה הלשון: "זאת העצה היעוצה לכל קהלות קדש להנצל מרשת זו טמנו שונאיהם, ובודאי היה להם לפקח על זאת ולא יחדלו, כי רב הדבר ועצום מאד..."

... ועתה אל ישליכו חכמי ישראל את הדבר הזה אחרי גום, כי אני אלמלא נתנשר חילי הייתי קובע דבר זה בכל מקום ומקום, אבל כבוד תורתכם יקח את העצה הזאת ויהיה לו לזכות, כי אין כמוה לטובה לכל ישראל, וכל אחד במקומו יכול לעשותו כי לא דבר קשה הוא כלל".

ומי לנו גדול כהרמח"ל זכותו יגן עלינו אמן אשר היה בקי עצום בכל מכמני התורה ולא מצא עצה לבטל גזרות מעם ישראל אלא את העצה הזו, למוד בספר הזהר ברצף ללא הפסק, שבכח הקדשה העליונה של ספר הזהר הקדוש לבטל כל גזרות ולקרב הגאלה ברחמים.

וגם על ידי החבור ההוא יהיה בטול הקלפות וקלות הגלות והשבתת הקטרוגים (חסד לאברהם מעין ראשון נהר כ"ד).

הכל תלוי בעסק החכמה הזאת, ומניעתנו מלהתעסק בה היא גורמת אחור ועכוב בנין בית מקדשנו ותפארתנו (הקדמת הרב חיים ויטאל לעץ חיים).

ואחרי שזכינו להפיר מעלת דברי הזהר הקדוש ופעלם הנפלא והשפעתם הברוכה, לא יפלא אם כן שבכל החוגים נמצאו גדולי הדורות שקבעו למודם ועיונם בזהר הקדוש, ואף המליצו לרבים ולשומעי לקחם על התועלת מהלמוד בו כמו שיתבאר.

ולשון דגל מחנה אפרים פרשת שמיני: וזהו דרש משה, הינו כשיתגלה (כי בכל דור ודור יש בחינת משה, ואיתא דרבי שמעון בן יוחאי היה בחינת משה), וידרש מה שדרש כבר משה, **הינו רבי שמעון בן יוחאי, ספר הזהר, אז והנה שרף, הינו שיתבטלו כל הקלפות וממילא יהיה הגאלה שיבנה במהרה בימינו אמן סלה ועד.**

בספר אמרי קודש (פרק ט"ו), שחבר בעל פרוש המשניות מהרי"ח (שהיה מרואי פני אדוננו הגר"א ז"ל), וזה לשונו: "והלמוד ביום יהיה וכו' וספרי מוסר, חיובם גדול ממש, כמו להתפלל או להניח תפלין וכו', **וזהר – טוב מאד ללמוד, פשיטא למי שמבין עמקותו מעט, אלא אפילו ללמד לפי פשוטו גם יש בו מוסר גדול, ולשונו מסגל"**, עד כאן.

ובצואת רבנו הגאון רבי יעקב מליסא (אות ג'), "גם בכל שבת תקבעו ללמד שעור בזהר הקדוש", עד כאן.

והגאון רבי אברהם ענתבי זצ"ל בספרו "אהל ישראל" (שער התשובה, פרק א'), כתב וזה לשונו: מצאנו ראינו משם האריז"ל שלמוד בספר הזהר והתקונים הם יועילו לנשמה להזדכך מאד, אף על פי שאינו מבין האדם עומק כונתו, דאפילו לפי פשטות דבריו הם דברי מוסר השכל וכל דבריו כגחלי אש ונכנסים בלב הלומד והשומע, ובפרט אם יתעורר בבכיה ושרון לבב כשלומד בספר הזהר, אין ספק שנמחלים עונותיו, ויברחו המזיקים והסטרא אחרא ממנו הרחק כמטחוי קשת, ומכל שכן אם ילמדו למוד זה בלילה מחצות לילה ואילך, שיועיל מאד לזכך נשמתו, אחר שבוכה על גלות

השכינה והחרבן והגלות, ואחר כך ישב וילמד עד שיעלה עמוד השחר, ויחבר לילה ניום, ועליו נאמר "יומם יצוה השם חסדו", שחוט של חסד משוף עליו כל היום משום ד"בלילה שירה עמי". וגם בשבתות לא ילמד אלא בספר הזהר, שהשבת קדש וספר הזהר קדש, ואם לאל ידו בחכמת הקבלה ילמדו ביום השבת, ויהיה לו סיוע גדול בלמודו.

וכתב בשבחי האריז"ל על אחד רשע שבא לפניו ורצה תקון לעונותיו ממנו, ומכלל התקונים שמסר בידו שילמד בכל יום כמה דפים מספר הזהר, וסגלת למוד ספר הזהר יועיל לאדם להכניס יראת השם בלבו.

ועד כמה היה חביב למוד תורת הסוד על תלמידי הבעל שם טוב וממשיכיו, יש ללמד כמה שהרב הקדוש מורנו הרב רבי יצחק אייזיק מזידיטשוב זכותו יגן עלינו אמן, העיד בעצמו ואמר, שלמד וישנה הפרי עץ חיים מאה פעמים ואחד.

ובספר "אביר הרועים" (חלק א' עמוד פ"ג אות קס"ח), מספר שפעם אחת בשעה שהתבודד עצמו רבנו הקדוש ונורא אדמו"ר מסוכטשוב זצ"ל ללמד הזהר הקדוש וכו', והנה משך את כובע השטריימל שעל ראשו למטה עד גבות עיניו באופן שכל המצח שלו היה מכסה, ואחר כך התחיל ללמד בהתלהבות עצומה ובאימה ויראה שאין לשער ובנהימה בקול דממה דקה מאד, ורק לפרקים התפרץ מלבו הטהור נהימה גדולה על איזה רגעים, ולא רמו עיניו הטהורים ולא הגביה את גבות עיניו להביט חוצה מן ספר הזהר הקדוש בכל משך למודו וכו', וכשהביט אחר כך על המורה שעוה ראה שלמד רבנו הקדוש כן יותר מארבע שעות שלמות, והכל היה בהתעוררות וחד קטירא מתחלה עד סוף בלי הפסק רגע אחת ובלי הבט חוצה מספר הזהר הקדוש בכל זמן רב ההוא, עד כאן.

ובמשנה ברורה (סימן א סעיף קטן יב), כתב בשם ברפי יוסף וזה לשונו: "וצריך האדם לקבץ לו עת ללמוד ספרי מוסר בכל יום ויום אם מעט ואם הרבה כי הגדול מחברו יצרו גדול הימנו, ותבלין היצר הרע הוא תוכחת

מאמרי חז"ל". ובשער הצינון (אות כ"ו), כתב בשם החיי אדם שהוא יותר חיוב מלמוד משניות, עד כאן.

ובספר "מאיר עיני ישראל" (כ"ג עמוד תקנ"ו), מובא שמקורבו של רבי שלמה בלון זצ"ל (תלמיד החפץ חיים) פותב, שרבי שלמה ספר לו על רבו מרן החפץ חיים זי"ע, שכל שבת קודש למד את הזהר של הפרשה, גם היה אומר לאחרים שילמדו הזהר של הפרשה, אפילו בחורים. והיה אומר שרבו כמדרש.

ובמכתבי מרן החפץ חיים זצ"ל (דף יד אות ג' בדפוס החדש), שספר בנו הרב אריה ליב על אביו מרן החפץ חיים, שהחזיק מאד בחכמת הקבלה באמרו כי הוא אחד מחלקי תורה היותר נעלים (וכעין מאמרם "דבר גדול מעשי מרכבה"), ומרגלא בפומיה תמיד **כי בלי סתרי תורה מגששים אנו באפלה**, ואי אפשר לבא עד חקר אלוה בהנהגתו עם הבריאה, אמנם דאג כי לא יספיק לו הזמן להתעמק בה, בשביל למודיו הנגלים שהם צרך רבים, ועין בספרי הקבלה רק לפעמים, ועל פי רוב בלילה בשעה מאחרת, כה זוכר אנכי מימי נעורי, ספרי קבלה היה לו רק מהמחברים הקדמונים, כמו ספר יצירה, וספרא דצניעותא עם באורי הגר"א, כן ספר התמונה, וספרי הזהר, כן ספר הפרדס משה לקורדובירו, וספרי עץ חיים ופרי עץ חיים, כן ספר עבודת הקדש להגבאי, וספרי הרבי יוסף גיקטליא הלא הם שערי אורה וגינת אגוז וספר שפע טל, זולתם לא (ועוד עין שם עמוד קע"ב אות צא, ראה אור הזהר דף 82).

ובספר מעשה איש (חלק ג' עמוד צ"ח) מובא: שמרן החזון איש זצ"ל אמר להגאון רבי שמריהו גריינימן זצ"ל, שאין ספר מוסר כל כך טוב כמו ספר הזהר ופעם אמרו ללמד זהר, ואף הוא עצמו למד ספר הזהר עם הגאון רבי שמריהו זצ"ל, עד כאן.

ועוד שם (חלק ד' עמוד צג) מובא: שהגאון רבי שמואל הלוי וואזנר שליט"א שאל פעם את מרן החזון איש זצ"ל אודות למוד הזהר הקדוש למי שלא הגיע לחכמה זו, והשיב מרן ז"ל, למען הלמוד אסור, אבל למען יראת

אלקים מתר ומצוה גדולה היא, כי אין לך מאמרי חז"ל שמלהיבים כל כך כמו מאמרי הזהר הקדוש.

ועוד שם (בשולי העמוד) מובא: שהרב רבי שמואל עקיבא שלזינגר שליט"א (אב"ד שטרסבורג) מספר: בהיותי עדין בחור צעיר לאחר בר מצוה נתליתי פעם להגאון רבי שמואל וואזנר שליט"א, ואז זכרונני שהיה מנח על השלחן ספר "הזהר" (שהיה ללא פריכה), ואמר הגאון רבי שמואל וואזנר: נראה שלומדים הרבה בספר זה. והחזון איש חיד (ראה אור הזהר דף 86).

ובספר לב אליהו חלק א' (במעשים והנהגות עמוד ע"ה) מובא: שהגאון רבי אליהו לאפיאן זצוק"ל בכל יום אחר הצהריים היה לומד זהר הקדוש בנעימות קולו והתלהבות גדולה.

ובספר "המשגיח דקמניץ" (פרק ו' עמוד פ"ח), מובא: שהגאון רבי משה אהרן שטרן זצ"ל בהיותו תלמיד בישיבת קמניץ היתה לו קביעות בכל לילה לפני השינה בספר זהר הקדוש עין שם.

והרב הגאון רבי חיים קמיל זצ"ל ראש ישיבת אופקים, נהג אחר סעודת ליל שבת ללמד דברי הזהר הקדוש ומדַרש תנחומא על פרשת השבוע.

ועוד ישיג תועלת מרבה מלמוד הזהר אפילו בדרך בקיאות, כמו שכתב מורנו הרב רבי חיים ויטאל זצ"ל בשער רוח הקדש (דף יא:), וזה לשונו: "וכן אמר מורי ז"ל (דהינו האר"י הקדוש) להרב רבי אברהם הלוי עצה טובה לענין השגה שילמד בזהר דרך בקיאות בלבד בלי שיעמיק בעיון מ' או נ' עלים בכל יום, ושיקרא בספר הזהר פעמים רבים", עד כאן לשונו.

ובספר עבודת הקדש להגאון חיד"א ז"ל (מורה באצבע אות מ"ד), למוד ספר הזהר מרום על כל למוד בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שטיעה בקריאתו והוא תקון גדול לנשמתו וכו'. (ראה אור הזהר דף 76, 82).

וְכַתֵּב הַגָּאוֹן רַבֵּי חַיִּים פֶּאלֶאגִ'י זצ"ל בְּסִפְרוֹ "לוֹחַ אֶרֶז" (פֶּרֶק ו'), וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: הַגֵּם דְּבַכָּל הַתּוֹרָה שְׁלוֹמֵד הָאָדָם הֵנָּה שְׂכָרוֹ אֵתוֹ, מִכָּל מְקוֹם בְּלוֹמֵד בְּדַבְרֵי קִבְלָה זֶה־ר הַקְדוּשׁ חֲדָשׁ וַיִּשָּׁן וַתִּקְוֹנִים וְכַתְבֵּי גוּרֵי רַבְּנֵי הָאֶרֶץ יִזְע"א וְכַדוּמָה לָהֶם, נִשְׁגָּב הַלְמוּד מֵאֵד, כִּי אֶפִּילוּ אֵינּוּ מִבֵּין מֵה שְׁלוֹמֵד, שְׂכָרוֹ מְרַבָּה, וּמִסְגָּל לְהַבְרִיחַ מִמֶּנּוּ הַיִּסּוּרִין.

וּבִסְפָר: "זְכִירָה לְחַיִּים" (בַּהֲקִדְמָה), כָּתֵב וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְאֵת זֶה כָּתֵב הָרַב ז'ל בְּגִלְיוֹן הַזֶּה־ר הַקְדוּשׁ סֵדֶר חַיֵּי שְׁרָה (קל:), דְּמִי שֵׁיִשֵּׁג בְּלְמוּד סֵפֶר הַזֶּה־ר וּפְרוּשׁוֹ בְּדִיוֹק וּבְעִיּוֹן מִבְּטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶן עוֹלָם הֵבֵא, עַד כָּאן דְּבַרְיוֹ.

נְקוּט מִיְהֵא פִלְגָא דְּבַלְמוּד מֵה שְׁיֻכַּל לְהַבִּין אֶפִּילוּ שֶׁהוּא לְפִי הַפֶּשֶׁט בְּלִתֵּי דִיוֹק וְעִיּוֹן כְּמִנֵּי וְכו' דְּאִין לָנוּ עֵסֶק בְּנִסְתָּרוֹת כְּבֵן זֹמָא מִבְּחוּץ אַהֲנִי לִיה מִיְהֵא דְּמִסְתַּמָּא לֹא יִרְאֶה פְּנֵי גֵיהֶנְם. וְעַיִן סֵדֶר וַיְחִי (רַכָּה.) מֵה שְׁכַתֵּב שֵׁם. וַיְרֵאֵה עוֹד מֵה שֶׁהֵבִיא בְּסִפְרֵי הַלּוּלָא רַבָּא (ג'ו'), דְּכָל הַעוֹסֵק בְּסִפְרֵי הַזֶּה־ר יְהֵא נִשְׁמָר מִכָּל דְּבַר רָע, דְּרֵאשֵׁי תַבּוֹת ר' גְּלִי ח' סִידְיוֹ "שְׁמוֹר גִּימְטְרִיָּה זֹה"ר.

עוֹד כָּתֵב (בְּדָף נה:): דְּהַלּוּמֵד בְּסִפְרֵי הַזֶּה־ר מְכַנְיַע אֶת יִצְרוֹ הָרַע וְקוֹנָה שְׁלֵמוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא יְעַיֵן שֵׁם. וְעַל הַכֹּל דְּלְמוּד הַזֶּה־ר מְקַרֵּב הַגָּאוּלָּה, וְהַקְּלָפוֹת כָּרוֹת יִכְרַתוּן כְּמוֹ שְׁכַתֵּב שֵׁם פְּעָמִים רַבּוֹת.

וּבְקוּוֹנְטֵרַס חַיִּים וּמַזוּן (חֲלֵק ב' אוֹת מ"ד), הֵבֵאתִי מִסְפֵּר קַרְבָּן מִנְחָה "גַּם כִּי יִתְּנוּ בְּגוּיִם" גִּימְטְרִיָּה סִפְ"ר הַזֹּה־ר, כִּי עַל דִּי זֶה עֲתָה אֶקְבָּצֵם עַיִן שֵׁם. וְהֵא שְׁמִיעַ לִי דְּבִסְפֵּר הַזֶּה־ר יִרְגִּיל יוֹתֵר מִהַתְקוּנִים בְּיוֹם, וּבַתְקוּנִים יִרְגִּיל בְּלִילָה יוֹתֵר מִבְּיוֹם, לְפִי מֵה שְׁכַתֵּב "מֵאוֹר הַגְּדוֹל" הוּא סֵפֶר הַזֶּה־ר, וְ"הַמְּאוֹר הַקָּטָן" הוּא סֵפֶר הַתְקוּנִים, כְּמוֹ שְׁכַתֵּב שֵׁם בְּסִפְרֵי הַלּוּלָא רַבָּא (ד'ו').

וְכַתֵּב עוֹד שֵׁם (חֲלֵק א' דף י"ד עֲמוּד ד'), עַל מֵאֵי דְּאָמַר רַשְׁבֵּי" עֲלִיו הַשְּׁלוֹם "אֲנָא שְׂכִיחַ בְּעֲלָמָא, דְּהֵא בְּחַיֵּי לֹא יִתִּיב עֲלָמָא בְּצַעְרָא" (זֶה־ר בְּרֵאשִׁית דף רַכָּה.), וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: מִזָּה תְּבִין דְּהַלּוּמֵד בְּזֶה־ר יִשָּׁן וְחֲדָשׁ וַתִּקְוֵי הַזֶּה־ר בְּקַבְעִיעוֹת וּרְגִילוֹת מִבְּטָח לוֹ דִּיגֵן עֲלָיו דְּגְדוּלִים צְדִיקִים בְּמִיתְתָּן... וְעַיִן סֵדֶר יִתְרוֹ (דף ס"ח.) מֵה שְׁכַתֵּב הַרְמ"ז (רַבֵּי מִשָּׁה זְכוּתָא) דְּאֵם אֵינּוּ לּוֹמֵד בְּזֶה־ר הַקְדוּשׁ יִכְסִּיפוּ

לו בעולם הבא, יענין שם, ועוד יתרה על זאת דברי מורנו רבי חיים ויטאל זי"ע, וזה לשונו: אמר עוד (ירמיה ד כד): "וכל הגבעות התקלקלו", כי הגבעות הם התלמידי חכמים הבחורים הנקראים גבעות אצל בחינות החרים הנזכר, הנה הגבעות אלו נתקלקלו לגמרי, כי בראות התלמידים הקטנים את הגדולים החרים הרמים רודפים יומם ולילה אחרי הפשטים ואינם עסוקים בחכמה הזאת ואינם יודעים כי מיראתם לפנס בהם נמנעים מלהתעסק בה כנזכר, ועל כן גבעות אלו נתקלקלו ולבם שרש פורה ראש ולענה ועלתה בהם חלודת טיט ורפש לכפר בחכמת האמת, ואומרים שאין בתורה אלא פשטיה ולבושיה בלבד על דרך הנזכר לעיל בפרשת בהעלתך, ואין ספק כי לא יהיה להם חלק בעולם הבא כנזכר שם בזהר. וכבר נתבאר למעלה הסבה כי תורת עולם הבא איננה כפשטה רק עד שם עוסקים ברוי התורה וסודותיה, וזה שלא בחר בה ולא טרח בעולם הזה מערב שבת לא יאכל בשבת, ועליהם נאמר "הנה עבדי יאכלו ואתם תרעבו" וגו'. (אור הזהר דף 493).

חזינו השתא עד כמה גדול ועצום כחו של הלמוד בספר הזהר, אין לנו אלא לחזק את ידי עושי מלאכת הקדש, להוסיף להם אמצ' וכח וחזק בעבודתם הקדושה, אמצו מתנים וחגרו עז להמשיך ולהפיץ את אורו של רבי שמעון בר יוחאי, לפרסם כחו בעולם ולסייע בכל מה דאפשר, והוסיפו לעשות חיל ולהרבות חילים לקודשא בריך הוא ואורייתא לאוקמא שכנתא מעפרא.

ועוד למדנו מורנו הרמח"ל אגרת ט"ו (רמח"ל להב"ר) וזה לשונו: ואודיעך בזה סוד גדול מה שאמר הכתוב: "בצר לך ומצאונך כל הדברים האלה וכו' ושבת עד השם אלהיך" וכו' (דברים ד, ל), דע, כי התגברות הסטרא אחרא לגזר חס ושלום גזרות על ישראל, נמשך לפי עליתה להתאחו ולינק במדרגות, כי כפי עלותה כך מתגברת. והנה היא עולה ומתגברת בספירות זיו"ן, ואז נדחקים ישראל דוחק אחר דוחק. עד שהיא מגעת ל"אימא", והיא חושבת להתדבק שם גם כן, בסוד "אימא דינין מתערין מינה" (זהר חלק ג' סה.), אף באמת אינה יכולה, כי אימא היא חרות. ואז אדרבה, ישראל מתדבקין בה ובורחין בסוד התשובה, ולכן הנה צריך המלך שגזרותיו קשות, שהולך

ומתגבר מספירה לספירה עד שמגיע לאימא ושם נשבר כחו, כי אדרבה מתעוררת התשובה לישראל. והוא סוד "לפני שבר גאון" (משלי טז, יח), ועל כן גם בריחת משה ורשב"י היו על ידי הגזרה, וכיון שבבריחה זאת נעשה ספר הזהר, הנה כבר ענין התבה קים ועומד לכל מי שיזדמן אליו, דהינו: הנדבק בספר הזהר כבר מגיע ל"אימא" ויצא מן הסטרא אחרא, ואין צריך לו חבלי משיח, כמזכר ברעיא מהימנא פרשת נשא, בענין שהבאתי למעלה בתחלה. והנה, עם כל זה, לא נתגלה הזהר אלא בזמן הרבה אחרי העשותו, כי הלא הפעלה הזאת אינה צריכה להמצא אלא בזמנה, פרוש: שיברחו ישראל בסוד הזהר הזה, כי פעלתו אינו אלא בסוף יומיא בדרא דמלכא משיחא - בסוף הימים, בדורו של מלך המשיח. (אגרות רמח"ל אגרת ט"ו, רמח"ל לרב"ך).

והנה, בימינו אנו, זכינו שספר הזהר מצוי לכל אדם בכל קצוות תבל, וכפי הנראה שזו פונת הדברים, שפעלת ספר הזהר (שאמנם נתגלה בתקופה מאחרת יחסית לתקופת רשב"י) צריכה להמצא לכלל ישראל בסוף הימים, בדורו של משיח, כלומר בדורנו אנו, וכקריאת כל גדולי הדור את הצבור ללמוד בספר הזהר דוקא בתקופה זו. ואמרו רבותינו, **שנכון שאדם יקציב לעצמו אפילו קריאה של דבר מועט בספר הזהר מדי יום, ובכך יוכל בעזרת השם לדבק בספר הזהר. ומלבד כחו של ספר הזהר לבטל את חבלי משיח עבור האדם הדבק בו, הרי ידוע שספר הזהר ממרק את נשמת האדם מכל דבר רע, והקריאה בו היא סגולה לכל הישועות וההצלחות.** (אגרות רמח"ל אגרת ט"ו, רמח"ל לרב"ך).

ודרשו דורשי רשומות ... וגם מי שאינו מבין, נרמז לו, דאף על גב שאדם הוא כבהמה ואינו יודע לקרות, עם כל זה משמיא יכפלו לו שכרו. ויש רמז בפסוק (תהלים לו ז) 'אדם ובהמה תושיע הו"ה', דתבות 'תושיע הו"ה' עם התבות ושתי כוללים של תבות יעלו כמספר תבות 'זה"ר תקוני"ם' בדקדוק צ"ח. (הקדמת המוציאים לאור ספר התקונים דפוס ליוורנו)

ואמרו חז"ל במשנה מסכת סנהדרין (פרק י' משנה א') כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא, שנאמר (ישעיה ס) ועמד כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ נצר

מטעי מעשה ידי להתפאר. "חל"ק" ראשי תבות "חזוק למוד קבלה",
ללמדנו שלכל ישראל יש חלק בזהר הקדוש, ועוד, שעל ידי למוד הקבלה –
ספר הזהר הקדוש יזכו לעולם הבא, [ראה לעיל] ועוד "חלק" גימטריה
"צמח" דעל ידי זה נזכה ל"את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח", וקרנו תרום
"בישועתך" - בישועתך – גימטריה [עם האותיות] "תש"ע גאולה". ולפי זה
מובן מה שכתב מורנו רבי חיים ויטאל זי"ע, דכל חלקו בעולם הבא תלוי
בלמוד זה, ועוד כתב הרמ"ז (רבי משה זכותא) דאם אינו לומד בזהר הקדוש
יכסיפו לו בעולם הבא, יעין שם,

נשאר לנו איפה לברככם, הוסיפו לעשות חיל להרבות חילים
לקודשא בריך היא ואורייתא, ויהי הברכה במעשי ידיכם עד אשר תשלם
כל המלאכה, להביא את העולם לשלמותו האמתית, ויהי שם ה' שלם
והכסא שלם ותכון מלכותו לעד בביאת מלכנו ומשיחנו במהרה בימינו אמן.
וכדאי הוא רשב"י, התנא האלקי זכותו גן עלינו אמן, לפטר את כל העולם
כלו מן הדין ולקרב את הגאולה, ועינינו תחזינה בהגלות נגלות אור השם
ומלאה הארץ דעה את השם בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

שלום יהודה גראס

אבדק"ק עטרת ישעיה האלמין בית שמש

